

webmaster@awate.com

Frequently updated

awate select

Awate Main Menu

- Front Page
News & Analysis
Articles
AI-Nahda
Negarit
Persarjive
Spotlight
Featured Articles
Awate / The Kind Citizen
Interviews
Documents
Belly Of The Beast
Human Rights
Regional Events
Awate Team
Cartoons
The Pencil (Editorial)
Martyrs' Album
Search Awate
The Kind Citizen

How Many Months Will it Take The Eritrean Government To Attack the Obama Administration?

- > than 1 but < than 3 months
3 to 6 months
6 to 9 months
a year
there will be no attack.

Vote Results

LINKS

- Asmarino
Al Khalas
Alnahda
Asena
Awna
Alenalki
Adoullis
Baden Kunama
Congress Party
Democrasia
Dekebat
Debanma
Erit-Alliance
Eriplanet
Farajat
Gabeel
Islah
Jeberti

ቃልሲ ኢላዩስ ንስልጣን

Awate - Featured Articles

By እድላገም ፍትዊ - Jul 02, 2009

ሎጂ አብ ሃገርና ዝፍጸም ዘሎ ህዝባዊ ግፍዕታት መዘና የብሉን። እብ ማንም ሃገርውን ቅድሚ ሕጂ እየተረከን። እነ ብወገይ ነቲ ኩሉ ዝተኸየደ ናይ ቃልሲ ጉዕዞታት ተመሊሲ ክመዘኖ ከሎኹ። ኢላዩስ ንስልጣኑምበር ንጥቕሚ ህዝቢ ኤርትራ ከም ዘይተቐለሰ ብዘየግትእ ካብ ዓብ ናብ ዓብ እናበርሀለይ ይኸይድ እሎ። ነዚ ሓሳብ'ዚ ዝድግፍ እዞን ዝሰባ ነጥብታት ከቕርብ እፈቱ።

- ሀ) ምቕንጻል ሰልፊ ናጽነት
ለ) ምቕንጻል ጉጅለ መንካዕን የማንነትን (የሚን)
ሐ) ርክብ ኢላዩስ ምስ ደርግ (ጽሑፍ አቶ ዳዊት ወ/ግወርጊሰ)
መ) ድሕረ ናጽነት ዝኸየደ ዘሎ ህዝባዊ ግፍዕታት

ሀ. ምቕንጻል ሰልፊ ናጽነት

ከምቲ ብሸነኽ ህዝባዊ ግንባር ዝገለጸ ምፍላይ ሰልፊ ናጽነት ካብ ጀበሃ፣ ጀበሃ ዲሞክራሲያዊት ስለ ዘይነበረት "ዲሞክራሲያዊ ውድብ" ንምምስራት ኢዩ ነይሩ። ግን ከ ህዝባዊ ግንባር ከ ዲሞክራሲያዊት ውድብ ዲያ ነይራ?

ነዚ ሕቶ'ዚ ንወሰን ንዲፍና ኢላዩስ ከመይ ገሩ ካብ ጀበሃ ተፈልዮ፣ ቅድም ሰልፊ ናጽነት ድሓር ድማ ህዝባዊ ሓይልታት ከቐውም ከለለ? ኩሉ ንዲፍና ስጋብ ሕጂ ብዌቡጥ ዘይተ ጸንዐ። ግን ከእ ብዙሕ ህዝቢ ብቲሒም ቲሒም ዝዘረበሉ፣ እብ ዓብ ምቕንጻል ሰልፊ ናጽነት፣ ኢላዩስ ምስ እምራካውያን ብሕቡእ ይራኸብ ምንገሩ እዩ። እቲ ናይ ዓይኒ ምስክር ዝነበረ ወዲ ጆርጅ ድሕሪ ናጽነት እብ ኣዲስ አበባ ተቐቲሉ። ኢላዩስ'ውን ብዛዕባ እዚ ጉዳይ'ዚ ተሓቲቶ ብሉሉታ ከምልሱ ኣይተሰምዐን። በንጻሩ እኳ' ድኣ ኣብቲ እዋንቲ ተሓቲቶ "እንታይ'ም ነውሪ ኮይኑ ውድብ ንምፍጣር ርክብ እንተ ዝበርና ንግዚሉ" ኢሉ ይበሃል። እምራካውያን ከእ ኣብቲ ግዜ'ቲ ናጽነት ኤርትራ ኩዩ ዘይድግዱ ዝበርና። ስለዚ ኢላዩስ ኣብቲ ግዜ'ቲ ምስ እምራካውያን ይኹን ምስ ኢትዮጵያ ስምምዕ ከግበር ዝከኣል እብ ከለ ዓባይ ኢትዮጵያ ዝግበር ጽገናዊ ለውጢ ጥራይ እዩ።

ለ. ምቕንጻል ጉጅለ መንካዕን የማንነትን (የሚን)

ሰልፊ ናጽነት ብከበሳ፣ ህባዊ ሓይሊ (ሻዓቢያ) ብደንክልያ፣ ዐብላውያን ብባርካ እብ ሳኳል ህዝባዊ ሓይልታት የቐሙ። ከምቲ ዝነገረሉ ብደሞክራሲያዊ ኣገባብ ዘይኮነ፣ ከከም ዝመጽዎ፣ እቲ ተጋዳሪ ምስ ተራ-ተጋዳሪ እቲ መሪሕነት ድማ ምስ መሪሕነት ተሓናፊጸ። ከምዚሉ ካብ 1970 ስጋብ 1976 መወዳእታ ብዘይ ዲሞክራሲያዊ ኣገባብ ከጋዛዙ ጸንሑ።

መንካዕ ብመድብ ዘይኮነ ንምሕራም ዝተበገሰ ጉጅለ ነይሩ። መበገሲኡ ድማ ካብ ቀዳል-ዓማ (ጀበሃ) ሓዘምም ዝመጸ፣ ሰሎሞን ወ/ማሪያምን ተወልደ ኢዮብን ኣስመርም 1/ዝህርን፣ ኣባላት መሪሕነት ከንሳም፣ ነንሕድሕድም ሰላም ዘይበሃላሉ ቁምተኛታት ስለዝነበሩ፣ ንምዕራቕም ነበረ። ኣብቲ ናይ ምዕራቕም መስርሕ ዝ ዘይምስምማዕ ተፈጠሩ፣ ጸጋይ ቀሺ፣ ኣብቲ ግዜ'ቲ መሪሕ ሓይሊ ዝነበረ፣ ንሙሴ ብሰደፍ ጠበንጃ ርእሱ ይሃርጥ። ሙሴ ርእሱ ይፍጋእ። መሪሕነት (ውድብ) እብ ከንዲ ንጸጋይ ቀሺ ከብደ ዝበለ መቐጻጸብ ዝበሎ፣ ንግዚሉ ኣንፋሕኹ ይገድር። ተጋዳሪቲ ናይ ሙሴ ምህሪም ምስ ሰምዑ ይሓቁቑ። "እምበእር ሙሴ ጥራይ ኣይኮነን ዝህረም ዘሎ፣ ካልኦት እውን ብመራሕቲ ከም ቁልዓ ዝተሃርመ ኣለው። ንኣብነት ብጻይ ኢላዩስ ንንባይ ተመስገን በርሀ ብሰላዕ ቀጸዕዎ። ብርሀን ይህረም ኣለው። እብ ውድብና ዲሞክራሲ የለን። ምስል ተጋዳሪ ኣይከሎን። ወ.ዘ.ተ." ዝሉ 300 መስታት ካብ ተጋዳሪቲ ይለኩበ። ተመሳሳሊ ዝኾኑ ተጸማቕም ናብ 13 ሕቶታት ይጠቓሉል። ቀጸሉ እታ ከትዓርቕ ዝተበገሰት ጉጅለ ጥራይ ዘይኮነት ሓንቲ ዕብይ ዝበለት 36 ዝኣባላታ ነቲ ኩሉ ሽግራት ኣጽኒዓ እትፈትሕ ሽማግሌ ቆመት። ኣብቲ ግዜ'ቲ ኢላዩስ ሰንበደ። ነቶም ተባኢሳም ዝበበሩ ሰለስተ መሪሕነታት ሽዑ ጸዊዑ " ጠፋእና ሕጂ ተግራቕ" በሎም። ተግራቕ፣ ተጋዳሪቲ ግን "ሕቶና ጎሱ ጥራይ ኣይኮነን" በሎ። "ውድባዊ ዝምለከት መሪሕነታዊ ሕቶታት ለሰና" በሎ። ተጋዳሪቲ ዳርጋ 95 ካብ ሚኒያይቲ ኣንጻር መሪሕነት ጠጠው በሎ። መሪሕነት ናይ ሞትን ሂወትን ጉዳይ ኮይኑዋ፣ ድሕር ኣገባብ ተጠቐመት። እቲ ምንቕስቓስ ካብ ስለስቲኣን ኣውራጃታት ዝተሓቑዘ ከንሱ። " ናይ ሓይ ኣውራጃ ጥራይ እዩ" በሎ። (ከፊልጥ ንዝደለ ከም ሰነድ ዝሓገፍኦ ናይቶም ሽዑ ዝተቐትሉ ስም ዝርዝርን ዓዲምን ዝበልጽ ኣሎና)። ሰሎሞን ወ/ማርያም ኣብ መጀመርታ ምስ ጉጅለ መንካዕ ተበጊሱ ደሓር ግን ምስ መሪሕነት ጠጠው ይብል። ኣበርቲዑ ድማ ኣንጻር መንካዕ ይንቀሳቐስ። ጉጅለ መንካዕ ሓንጻብ ብሕሉፍ ጸጋምነት፣ ሓንጻብ በውራጃውነት ይኸሰሱ። ኩሎም ድማ ይለሰሩ። ተወልደ ኢዮብ "መፍቲሒሉ ማእሰርቲ ኣይኮነን" ኢሉ ስለ ዝተቐመመ ምስኪም ይለሰር። እብ መጨረሻ ድሕሪ ብርቱዕ ስቓይን መኪራን ድማ ኣብ መወዳእታ 1976 ይርኮኑ።

ብሰሎሞን ወልደማርያም ዝምራሕ ዝነበረ ኣንጻር መንካዕ ጉጅለ፣ብየማንነት ተሸሰ። ብዙሓት ካድራትን መራሕቲ ሰራዊትን ይለሰሩ። ጉጅለ መንካዕን ኣንጻር መንካዕን ኣብ ሓይ ቤት ማእሰርቲ ይራኸቡ። ሰሎሞን እውን እታ ንመንካዕ ዝረኸበቶም ጽዋዕ ይቐበሉ። ከምዚሉ ኣቶ ኢላዩስ ጸጋምን የማንን ወቐዑ ናይ ስልጣን ኮረቫ እጽኒዑ ንቐድሚት ይምርቡ። ኢላዩስ ዓላማኡ ንስልጣን እንተዘይነብር ለዘም ኩሎም ነብሳት ኣይመገደሉን። እቲ ናይ መንካዕ ምንቕስቓስ ብ1973 እዩ ነይሩ። እነ ብ1974 ናብቲ ውድብ ከኣቲ ከሎኹ፣ ተሓረርም ጸኒሖሙን። ሓይ ግዜ እብ ከፍለ ታዕሊም እንከሎና፣ በጋጣሚ ምስ ሓይ ብጻይ ማይ ከምጽእ ምስ ወረድና፣ ካብቶም እራራት ብብረት ተሓረሩም ማይ ከምጽኡ ረኣናናም። ኩነታት ኣካላቶም መግለጺ ዘይብሉ ዘስካሕክ ነበረ። ካብ መቓብር ወጸኡ ጠጠው ኢሉ ዝኸይድ ኣስከረን ይመስሉ ነይሮም። እቲ ዝነበረ ማእሰርቲ ዘስካሕክኦ እዩ። ቁጥጫ በለዑካ ከትሓኸኽ ዘይፍቀድ ኩነታት ኢዩ ነይሩ። እንደገና ካብ 1975 ስጋብ 1977 ምንቕስቓስ መንካዕ ደገሱ። ኣብዮተ-ማእሰርቲ ስንዎርታት ሳኳል መለሱ። ኣሃዱታት ጥረቲን ዝተረፈሉ ግዜ እዩ ነይሩ። ስለዚ ጭካኔ ኢላዩስ ኣብ ቅድሚ ህዝቢ እብ ለሰመራ ጊሂዶምበር፣ እብ ሳኳል ኢዩ ተቐሚሩ።

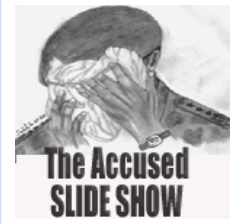
ሐ. ርክብ ኢላዩስ ምስ ደርግ (ጽሑፍ አቶ ዳዊት ወ/ግወርጊሰ)

ደርግ ንንግስትን ሃጻይ ሃይለስላሴ ዓልዩ ኣብ ስልጣን ምስ መጸ። ሻዓቢያ ናህና ኢዩ እይትህረምም" ይብል ከም ዝነበረ ኩላትን ንሰምዶ ነርና። ብሸነኽ ህዝባዊ ሓይልታት ዝወሃብ መልሲ ግን ኣይገፈልጥን ነርና።

ከቡራት ኣንበብቲ፣ ነዚ ጽሑፍ'ዚ ከቕርብ ዝደረኸኒ፣ኣዲ "The way forward for Ethiopia and Eritrea" ዝብል ጽሑፍ

THE ACCUSED ARABIC TIGRIGNA ENGLISH

ADF: Update # 2, (3/4/2008)

- [Maihabar](#)
- [Mesel-Bihereat](#)
- [Maitemenay](#)
- [Modaina](#)
- [MekalehEritra](#)
- [Nharnet](#)
- [Omaal](#)
- [SelfiDemocracy](#)
- [Sweetkeren](#)
- [Suwera](#)
- [Togoruba](#)
- [Teshamo](#)

- [AFP](#)
- [Amnesty I.](#)
- [BBC](#)
- [HRW](#)
- [Reuters](#)
- [RSF](#)

- [alenalki](#)
- [Biddho](#)
- [Dehai](#)
- [Meskerem](#)
- [Shaebia](#)
- [Shabait](#)

ብአቶ ዳዊት ወ/ግወርጌ ምስ ኣንብብኩ ኢየ። ዝኾነ ኤርትራዊ ንኹንብሎ ድማ እዕድም። <http://www.ethiomeia.com/adroit/2512.html> እቶ ዳዊት ከም ናይ ኤርትራ ኣማሓዳርን ላዕላዊ ወተሃደራዊ ሓዛዝን ኩይኑ ብግዜ ሃይለስላሴ ይኹን ግዜ ደርግ ንንሕ ዝበለ ግዜ ኣብ ኤርትራ ኣገልገሎ ኢየ። ብዛዕባ ናይ ኤርትራ ፖለቲካን ሕብረተሰብን ዕውቅኡ ዝበለ ፍልጠት ኣለዎ። እቲ ኣብ ኢትዮጵያ ንመንግስቲ ሃይለማርያም ንምግልባጥ ብጀነራላት ዝፈሸሉ ዕልዋ፡ እቶ ዳዊት ብኣካል ናብ ኣቶ ኢሳያስ ከይዱ፡ ኣብቲ ድሕሪ ዕልዋ ዝግበር ግዜዊ መንግስቲ ከካፈል ምስምግዎ፡ ኢሳያስ እውን " ጥራይ ተዓወቱ ምበር ናይ ኣሁዳዊ ቆኹሲ ጠጠው ከነብል እና" ከም ዝበሎ ይገልጽ። እቲ ርኩብ ኣብ ናቕፋ ኢዩ ተኸይዱ። ድሕሪኡውን ቀጻሊ ርኩባት ኣብ ኣሜሪካን ኤውሮጳን ተኸይዱ።

"ወያኔ ኣብዮምምበር ኣቶ ኢሳያስ ምናና ናይ ምስምማዕ ገጽ ኢዩ ነይሩም" ይብል። እዚ ከኣ ኣብ ናይ ኤርትራ ናጽነት ዘይኩነስ ኣብ ፈደራሽን ዝተመርኩሰ ኢዩ ነይሩ" ይብል።

ቀጻሉ ኣቶ ዳዊት ከምዚ ይብል። " ሓደ ግዜ ንኣቶ ኢሳያስ ከምዚ ክብል ሓተተዮ ይብል፡'ኢትዮጵያ ካብ ኣትቁራሪጽ ንስኻ ገረሲደንት ኩንካ ዘይትመርኩ' ምስ በልኩም" ይብል።

"ኢሳያስ ድማ፡ 'ርግጻኛ ኢዩ። እዚ ግን ድሕሪ ናጽነት ኢዩ ክኸውን ዘለዎ' ኢሉኒ" ይብል።

ብሓፈሽኡ ኢሳያስ ኣብቲ ተወጢኑ ዝበሰረ ግዜዊ መንግስቲ ንኹንፈል ፈቓደኛ ከምዝበረ፡ ከምኡ ድማ ብዛዕባ ጉዳይ ኤርትራ ብፈደራሽን ከላማግዕ ድልዊ ከምዝነበረ የራጋግጽ። ዋእ! ከምቲ ኣቶ ሰብሓት ነጋ ዝበሉዎ፡ ኢሳያስ ንፈደራሽን ሸብረኹ ኢሉ ነይሩ ማልት ኢዩ።

"The EPLF until the last days believed that the best option was to negotiate with the transitional government that would be established after a successful coup. And they know that the negotiation would not be about independence. I was aware that they were ready for some sort of federal arrangement. I was sure about that. " Dawit Woldegiorgis

እነ ብወንጌይ ኣቶ ዳዊት ሓሰዩ ክብሉ ኣይከኣልን። ኢሳያስ ስልጣን ሂወቱ ከም ዝኾነውን ኣይስታቶን። እቲ ዘገርም ግን ሰዓብቲ ህግደድ ኣብ መንገድ ህዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን ጽልኢ ተወጊዱ። ናይ ክልቲኣን ሃገራት ብኩንፈደራሽን ምትእስሳር ከስምዑ ቆጭ-ቆጭ ዘበሉም ናይ ንጉሳም ኢሳያስ ደኣ እንታይ ክብሉ ኢዮም? እስኪ ነቲ ጽሑፍ ኣንብብዎ በጃኹም። እንተ ዘይ ኣመንኩምውን ኣቶ ዳዊት ብህይወት ስለዘሎ ሕተትዎ።

ኣብዚ ግን ሓደ ክኸበረሉ ክሓልፍ ዘይድሊ ኣገዳሲ ነጥብ ኣሎ። ተጋደልቲ ህዝባዊ ግንባር ንናጽነትን ሓርነትን ኤርትራ ካለኦ መተካኒታ ከም ዘይበርጅም። ብቁራጽነትን ጀግንነትን ተቓለሎም ከምቲ ዝተመነይዎን ዝሓሰብዎን ሓርነትን መሰልን ህዝባዊ ዘይምትግባሩ ዘይካሓድ ሓቂ ኢዩ።

ሙ ድሕሪ ናጽነት ዝካየድ ዘሎ ህዝባዊ ግጭታት

እዚ ሕጃ ዝካየድ ዘሎ መሪር ህዝባዊ ግጭታት ዓላማኡ እንታይ ኢዩ? እንታይ ከ ይመስል? ሃገር ከም ሃገር መጠን ህላዌኣ ኣብ ዘጣራጥረሉ ደረጃ በጺሑ። መንእሰይ ብኹንናትን ሰደትን በሪሱ። ካሊኦስ ይትረፍ ሓደ ሃገር ብዘይካ መንእሰይ ቀጻልነት ኣለዎ ዲዩ?

ከላትና ከም እንርድኦ ሓደ መራሲ ብፍላይ ከኣ ባዕሉ ኣብ ዝጸሕተሮ ከናት ምስ ዝሰገደ፡ ብፈቓዱ ኢዩ ካብ ስልጣን ዝወርድ። ኢሳያስ ግን በንጻሩ "ተጋጊና። ስልጣንውን ናብ ህዝቢ ነረኩብ" ንዝበሉ ብጻቱ ዝኣስር። እዚ ንዓይ ኢሳያስ ካብ መጀመርታ ናይ ህዝቢ ጥቕሚ ዘይኮነስ ናይ ስልጣን ዓላማ ከም ዝኸበሮ ኢዩ ዘረድኣኒ። ሓድ-ሓድ ግዜ በዚ ስርዓት ዝካይድ ሱር-ነቀል ዝናት ከስምዕን ክርእን ክሎኹ፡ ኣዕመቑ ኣበሊ ይሓሰብ'ሞ "ምናልባሽ እዚ ሰብዚ ሓደ ሕቡኦ ዓላማ'ዶ ይህልዎ? እዚ ህዝቢ ብኹንቲ ምረት ናብ ኢትዮጵያ ምትቐስ ከዘምብል?" ዝብል ሓሳብ ይሓድረኒ። ፖለቲካ ረሳሕ ሰለ ዝኾነ ኣይፍላጥን?

እሞ እቲ ፍታሕ ካብ መን ኢዩ? ኣሚራካውያን ከምቲ ኣብ ሃይቲ፤ ፓናማ፤ ላይበርያ ወይ ድማ ዓራቕ ዝገበረዎ ክገቡና ኣይገጸቡ። ወይ ድማ ኢትዮጵያ ከምቲ ታንዛኒያ ኣብ ኡጋንዳ ዝገበረቶ ክትገብር ኣውን ኣይገመዘን። እቲ ፍታሕ ካብ ናብና ኢዩ። ህዝብና ክድሕን ወይ ጨርኹ ክጠፍእ ካብና ኢዩ። ሃገር ብሓደ ሰብኣይ ክጠፍእ ከላ ደቂቅካ ዝሕደር ኣይኩንን። ንሓዋሩ ዝኹርዕ ታሪኽ ንስራሕ። ህዝቢ ዓለም ብኣና ይዛረብ ኣሎ። ካብ ሕቡራት ኤውሮጳ ዲፕሎማት ጀሚረካ ኩሎም ዝኣተናዮም "ህዝቢ ኤርትራ ኣዝዩ ውጹዕ ህዝቢ ኢዩ። ነቲ ጨካን ስርዓትኩም ግን ንሕና ብሓይሊ ከነውርደልኩም ኣይትጸበዩ። ህዝብኹም ጠርኒፍኩም ተቓለሱ ክንሕግዘኩም።" ኢዮም ዝበሉና። ኣብ ክንዲ 13 ውድባትን ሰልፍታትን ነናይ ውድብንን ሰልፈንን ዝሰርሓን ዝሓሰባን። መድረኽ ዝሓቶ ዘዘለዎን ዓቕሚታት ብሓባር ኣጠናኸረን። ህዝብን ካብዚ ጸረ ህዝቢ ዝኾነ ስርዓት ክገለግላኦ ኣለወን። ናይ መጻኢ ሰልፊታትን ፕሮግራማትን ግዜ ኣለወን። ቅድም ህዝብን ሃገርን ይድሓን። ውድብን ሰልፍን ትሕቲ ህዝቢ ሰለዝኾነ። ምትእኹኻብን ወገናውን ሃይማኖታውን ክኸውን የብሉን። ንህዝቢ ተስፋ ዝህብን ሓድነት ሃገር ዘወቁብን ክኸውን ኣለዎ። ሎሚ ህዝብና እናደመዩ ከበላን መታሕትን ኣንበሃለሉ ግዜ ኣይ ኩንን። ሀገርና ሎሚ ለባማት መራሕቲ የድልይዋ ኣለው።

ሪኢዮቶ: fitiwi@planet.nl

[Next >](#)

[\[Back \]](#)

◆ Copyright 2000-2006 Awate.com. All rights reserved. This material may not be published, broadcast, rewritten or redistributed without written consent from the Webmaster@awate.com.

